

Sensorveiledning HOVVPL 10120

Kjære sensor. Denne eksamen er en 4 timers skoleeksamen hvor det ikke foreligger krav om kildehenvisning og referanser. Hovedformålet for testen er å evaluere studentenes generelle forståelse av sentrale emner i kurset. HOVVPL 10120 er et bredt kurs med mange og til tider meget forskjellige tema.

Eksamen består av 6 oppgaver hvor 5 skal besvares. Dersom kandidaten har besvart 6 oppgaver skal sensor velge ut 5 til evaluering og se bort fra den 6. Alle 5 besvarte oppgaver må være evaluert som bestått (A-E) for at besvarelsen som helhet skal evalueres som bestått. Dersom en oppgave svarer til karakteren F, skal hele besvarelsen vurderes til karakteren F.

1) Hva er empowerment?

Kandidaten bør kunne beskrive hva empowerment er. Begrepene styrke, kraft og makt er sentrale og bør nevnes. Hvis kandidaten klarer å beskrive hvordan politiske posisjoner, eller tradisjoner/tilnærminger, forholder seg til empowerment - gjerne via begrepene styrke/kraft/makt, er det en klar fordel ved besvarelsen. Grad av kompleksitet ved beskrivelsene og/eller evne til å trekke inn andre relevante forhold, vil være avgjørende for hvor godt besvarelsen blir vurdert. Besvarelser som trekker inn historiske variabler bør også belønnes.

2) Når vi skal undersøke et fenomen slik som «selvskading» hos en klient, benytter vi oss av operasjonaliseringer. Altså, vi beskriver observerbare atferder som skal måles.

Dette kan være «slag mot eget hode», «skalle i veggen» og lignende. Beskriv hvorfor vi benytter oss av operasjonaliseringer og hva som kan skje dersom vi ikke operasjonaliserer.

Kandidaten bør kunne beskrive behovene for operasjonalisering. Med dette menes det at kandidaten skriver noe om behov for å definere observerbare mål. Kandidater som beskriver hvordan sammenligning blir mulig gjennom operasjonalisering skal belønnes. Kandidater som peker på andre variabler (subjektive tolkninger osv.) som gjør seg gjeldende i fraværet av operasjonalisering skal belønnes. Hovedforståelsen studenten bør vise er at operasjonalisering er nødvendig for å sikre at alle måler det samme.

3) Ved innføring av atferdsendrende tiltak fjerner vi noen ganger tiltaket for deretter å innføre det på nytt (ABAB design). Beskriv hvorfor vi benytter oss av ABAB design og hva ABAB design er gode til. Beskriv gjerne også situasjoner hvor ABAB design er upassende eller umulige å gjennomføre.

Kandidaten bør kunne beskrive hva et ABAB design er (uten intervensjon, med intervensjon, uten intervensjon, med intervensjon) og at vi benytter oss av ABAB design for å sjekke hvorvidt det er vår intervensjon (tiltaket) som har effekt. Kandidater som viser når slike design er upassende skal belønnes. Herunder menes det for eksempel modning (slik som lesetrening) og etikk (man kan ikke fjerne livsnødvendig medisiner).

4) Hvilke fordeler og ulemper er knyttet til vernepleieres bruk av faglig skjønn?

Kandidaten bør beskrive noe rundt svakhetene knyttet til faglig skjønn med tanke på menneskers generelle mentale utfordringer. Utfordringene det refereres til er de vi kjenner fra blant andre Kahnemann og Tversky som er koblet opp mot «sakte» og «fort» tenking /system 1 og system 2. Herunder bør det belønnes dersom kandidaten nevner ulike slutningsfeil som vi kjenner (ankereffekt, affekt og så videre). Kandidater som nevner

vennlige og uvennlige fagfelt bør belønnes. Kandidater som får frem tanken om at alle hendelser som er gjentakende bør prosedyrestyres, skal belønnes sterkt.

Kandidaten bør si noe om behovet for bruk av faglig skjønn. Herunder skal beskrivelser av uforutsette hendelser, ikke-gjentagende situasjoner og individuell tilpasning belønnes.

Pensum for denne oppgaven er kirkebøen og Ellingsen.

5) Hva er diskriminering? Hvordan diskrimineres mennesker med nedsatt

funksjonsevne i det norske samfunnet

Kandidaten bør kunne beskrive diskriminering som ubegrunnet forskjellsbehandling. Besvarelser som trekker skiller opp mot begrunnet forskjellsbehandling og positiv diskriminering skal belønnes. Det skal belønnes dersom kandidaten trekker frem arbeids og boligmarked som typiske arenaer hvor mennesker med utviklingshemming diskrimineres. Dersom kandidaten trekker frem GAP modellen eller universell utforming skal dette belønnes sterkt.

6) Beskriv kjernerollene Partnerrolle og Ansvarsrolle. Hva er problemet med for mye

bruk av ansvarsrolle?

Kandidaten bør kunne skille mellom de to rollene. Partnerrolle er samhandling på individnivå og ansvarsrolle er handling på individnivå. Med dette menes det at man i partnerrollen fokuserer på tjenestemottakers ønsker, mens man i ansvarsrollen fokuserer på definerte behov (legetimer, medisiner, osv. Det vil si behov som er definert av noen andre enn tjenestemottaker). Det skal belønnes dersom kandidaten trekker frem retning og kraft som nøkkelbegreper og det skal belønnes sterkt dersom kandidaten beskriver de ulike

rollenes tilhørende perspektiv, modus og praksis. Det forventes at kandidaten evner å si noe om hvordan tjenestemottakers livskvalitet og frie utfoldelse er under trussel dersom tjenesteyter befinner seg for mye i ansvarsrollen.